

Ymateb y Llywodraeth i'r adolygiad annibynnol pedair blynedd o'r Aseiad Gallu i Weithio

Cyflwynwyd i'r Senedd
gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros Waith a
Phensiynau ar Orchymyn Ei Mawrhydi

Mawrth 2014

Rhagair y Gweinidog

Fel y Gweinidog Gwladol dros Bobl Anabl fy nod allweddol yw i atal pobl rhag cael eu dileu i fyw bywyd ar fudd-daliadau oherwydd cyflwr iechyd neu anabledd . Mae'r cysylltiadau rhwng iechyd a gwaith yn adnabyddus ac yn bersonol i mi fel rhywun a gafodd ei orfodi i ymddeol yn gynnar gan y gwasanaeth tân o ganlyniad i ddamwain ac felly allan o'r byd gwaith yn y broses. Mae'r Asesiad Gallu i Weithio (WCA) yn rhan allweddol o nod y Llywodraeth i sicrhau bod yr holl bobl sy'n gallu gweithio, waeth beth yw eu cyflwr iechyd neu anabledd, yn cael y cyfle i wneud hynny .

Mae'n amlwg i mi nad oedd y system yr ydym wedi ei hetifeddu gan y Lywodraeth flaenorol yn addas at y diben. Roedd y broses yn frith o broblemau a lefelau o anfonlonrwydd hawlydd yn uchel . Rydym wedi symud yn bell oddi wrth y sefyllfa honno, gwella pob agwedd ar y WCA . Mae newidiadau mae'r Llywodraeth hon wedi eu gwneud wedi sicrhau bod Lwfans Cyflogaeth a Chymorth (ESA) Cyflogaeth yn cael ei dargedu'n briodol gyda mwy o hawlwr bellach yn derbyn yr elfen Grŵp Cefnogi nag erioed o'r blaen; rydym wedi cynnal yr astudiaeth gyntaf yn y byd i sut mae'r asesu presennol yn perfformio i gymharu â asesu gwahanol a gynigir gan grŵp o elusennau, ac rydym yn parhau i ymgysylltu ag ystod eang o randdeiliaid ar draws y sbectrwm wleidyddol i gael barn ar sut y gallwn wneud pethau'n well.

Fodd bynnag, nid yw dweud ein bod wedi gwella pethau yn awgrymu am funud nad wyf yn credu bod mwy y gallwn ei wneud. Yr wyf am gael trafodaeth agored, gonest ac yn agored am y WCA : y da a'r drwg. Yr wyf yn bragmatydd yn y bôn ac yn awyddus i weithio gyda phobl i sicrhau bod yr asesiad mor deg a chywir ag y gall fod. Gyda hyn oll mewn golwg, mae adolygiad annibynnol Dr Litchfield yn symud y ddadl am y WCA gam arall ymlaen. Mae wedi cadarnhau - fel yr ydym wedi dweud erioed - ein bod wedi gwneud cynnydd da wrth weithredu argymhellion yr adolygydd annibynnol blaenorol, yr Athro Harrington. Mae hefyd wedi gwneud nifer o argymhellion, yn enwedig o gwmpas y tryloywder a chanfyddiadau yr asesiad, a fydd yn helpu i sicrhau bod hawlwr yn cael eu trin gyda'r urddas a'r parch y maent yn ei haeddu. Yn ei dro , rydym yn gobeithio y bydd hyn yn golygu eu bod yn deall pam fod y penderfyniadau wedi cael eu cyrraedd, hyd yn oed os nad yw'r penderfyniadau hynny yn boblogaidd, neu bydd yn golygu y bydd rhaid i hawlwr chwilio am waith .

Mae'r Adran yn gyfrifol am wario symiau mawr o arian yn briodol a, chyda hynny mewn golwg, rwyf yn croesawu unrhyw awgrymiadau am sut y gallwn wella effeithlonrwydd a lleihau pasio ymlaen yn y broses WCA. Mae Dr Litchfield wedi gwneud nifer o argymhellion pwysig yma, ond eu bod yn argymhellion sy'n cynnwys ail - weithio sylweddol o'r prosesau presennol. Fel y cyfryw, rydym wedi ymrwymo i gynnal rhagor o waith i mewn i'r posibilrwydd o brysbennu Swyddog Gwneud Penderfyniad, cydleoli Swyddogion Gwneud Penderfyniadau a'n darparwyr asesiad iechyd a ailgynllunio'r cymysgedd o achosion rhwng Swyddogion Gwneud Penderfyniadau. Mae'r argymhellion hyn gyda'r potensial i drawsnewid y broses WCA yn sylfaenol, gan gyflymu'r daith hawlydd a gwella ansawdd y broses o wneud penderfyniadau. Ond mae'n bwysig ein bod yn deall yn llawn beth fydd yr effaith o wneud y newidiadau hyn – a'r cysylltiadau rhyngddynt – ac felly, bydd angen

gwneud mwy o waith cyn ymrwyo'n bellach.

Yn bwysicaf, nid yw Dr Litchfield - fel Athro Harrington ger o'i flaen – wedi awgrymu bod angen i'r WCA gael ei sgrapio. Yn unol â barn y Llywodraeth, yn lle hynny mae wedi adlewyrchu bod angen i ni wneud newidiadau pellach, ond bod y rhain yn adlewyrchu ein strategaeth o welliant parhaus yn hytrach na ailwampio sylfaenol. Yr wyf yn dal i glywed llawer o anfodlonrwydd am y WCA, gan gynnwys gan fy etholwyr fy hun, ond mae barn annibynnol a diduedd Dr Litchfield ynghylch hyfywedd parhaus y WCA yn cael ei groesawu: yr hyn sy'n bwysig yw gweithio o fewn ffiniau gweithredol ac ariannol ar hyn o bryd i gael asesiad sydd yn wrthrychol, yn gyson ac yn deg. Nid yw parhau i feirniadu yn gwneud daioni i unrhyw un - mae'n llawer mwy cynhyrchiol i weithio gyda'i gilydd i wella pethau.

O ystyried y gwaith a wnaethpwyd ym 2013 rwy'n falch iawn bod Dr Litchfield wedi cytuno i arwain yr adolygiad annibynnol pumed a'r olaf o'r WCA. Byddwn yn gofyn i bawb sydd â diddordeb yn y WCA - diddordeb mewn gwneud yr asesiad y gorau y gall fod - i weithio gyda Dr Litchfield a'r Adran er mwyn sicrhau erbyn yr amser mae'n gwneud argymhellion ar ddiwedd y flwyddyn hon y gallwn wirioneddol ddweud bod pethau wedi gwella unwaith eto .

Y Gwir. Anrh. Mike Penning AS
Gweinidog Gwladol ar gyfer
Pobl Anabl

Pennod 1 – Cyflwyniad

1. Mae'r Llywodraeth yn croesawu'r pedwerydd adolygiad annibynnol o'r Asesiad Gallu i Weithio (WCA): y cyntaf i gael ei gynnal gan Dr Paul Litchfield. Dr Litchfield yw Prif Swyddog Meddygol a Chyfarwyddwr Iechyd, Diogelwch a Lles ar gyfer Grŵp BT, yn Gymrawd y Coleg Brenhinol y Meddygon a Chyfadran Meddygaeth Alwedigaethol ac fel y cyfryw mewn sefyllfa dda i gynnal yr adolygiad.
2. Dilynodd Dr Litchfield Athro Malcolm Harrington ac mae'n adeiladu ar waith ei dri adolygiad annibynnol blaenorol
3. Casglodd Dr Litchfield ystod o dystiolaeth i roi cipolwg gwerthfawr ar sut y mae'r ACA yn gweithio, effaith y gwelliannau yr ydym eisoes wedi gwneud yn dilyn yr argymhellion o adolygiadau annibynnol blaenorol a beth arall y gallwn ei wneud i fynd hyd yn oed ymhellach â gwella asesu. Canolbwyntiodd ei adolygiad ar y canlynol:
 - Gweithredu argymhellion gan y tri adolygiad annibynnol yn gyntaf
 - Effeithiolrwydd y WCA
 - Newid canfyddiadau'r asesiad;
 - Cryfhau gwneud penderfyniadau;
 - Symleiddio'r broses asesu; a
 - Gwella asesu gweithrediad meddyliol.
4. Gwnaeth Dr Litchfield gyfanswm o 37 o argymhellion yn ei adolygiad, 32 ohonynt yn ymwneud â'r Adran Gwaith a Phensiynau (DWP) ac maent yn dod o fewn cwmpas ymateb y Llywodraeth hon. Mae'r pump arall yn ymwneud â'r Adran Datblygu Cymdeithasol yng Ngogledd Iwerddon a bydd yn cael sylw fel rhan o'u hymateb eu hunain i adolygiad Dr Litchfield.
5. Mae'r Llywodraeth wedi nodi'r sylwadau a wnaed gan Dr Litchfield bod "hyd a chymhlethdod y broses yn cyfrannu at anfodlonrwydd a chanfyddiadau negyddol o amgylch yr asesiad". Rydym yn croesawu ei argymhellion ar sut y gallem wella'r WCA'n bellach i helpu i fynd i'r afael â'r pryderon hyn.
6. Rydym wedi derbyn neu eu derbyn gyda rhai cafeatau phob un ar wahân un o'r 32 o argymhellion sy'n dod o fewn cwmpas Adran Gwaith a Phensiynau. Mae'r ddogfen hon yn nodi'n fanylach ein hymateb i argymhellion Dr Litchfield.

7. Yng ngoleuni ei brofiad yn cynnal y pedwerydd adolygiad annibynnol a'r profiad sylweddol y mae'n dod i'r rôl, mae'r Llywodraeth hefyd yn falch bod Dr Litchfield wedi cytuno i barhau yn ei rôl fel adolygydd annibynnol ar gyfer yr adolygiad pumed a'r olaf. Rydym yn edrych ymlaen at gael ei set nesaf o argymhellion cyn diwedd 2014

ISBN 978-1-78425-129-1

(h) Hawlfraint y Goron 2014

Cyhoeddwyd gan yr Adran
Gwaith a Phensiynau

Mawrth 2014

www.dwp.gov.uk/cymraeg